

Veszteségszámítás gyakorló feladatok

Az ételek előkészítése és elkészítése során a nyersanyagok veszítenek súlyukból. Az előkészítés során megtisztítjuk a zöldségeket mosással, kaparással, héjeltávolítással és ezek következtében veszítenek tömegükből.

Az elkészítési műveletek: főzés, sütés párolás során is képződik veszteség vagy egyes nyersanyagok esetében tömegnövekedés pl. bab, rizs.

Ezen folyamatok ismeretében meg kell határozni, hogy mennyi árut rendeljünk, vételezzünk a megfelelő mennyiség elkészítése érdekében. A veszteségek mértékét százalékban határozzuk meg.

Termék bruttó tömege: a termék hőkezelés és tisztítás előtti tömege

Termék nettó tömege: a termék tisztítás és hőkezelés utáni tömege

Tömegveszteség: a tisztítás és hőkezelés során bekövetkezett tömegveszteség

Példafeladat: A kávé pörkölési vesztesége 18 %. 3 kg nyers kávé pörkölése után hány dkg pörkölt kávé lesz?

Bruttó tömeg: 3 kg = 300 dkg

1. lépés: Tömegveszteség meghatározása: a bruttó tömeg 18 %-a lesz a veszteség, vagyis

$$\text{tömegveszteség} = \text{termék bruttó tömege} * \text{veszteség}/100$$

$$\text{Tömegveszteség} = 300 * 18/100 = \mathbf{54 \text{ dkg a pörkölési tömegveszteség}}$$

2. lépés: A nettó tömeg meghatározása:

$$\text{termék nettó tömege} = \text{termék bruttó tömege} - \text{tömegveszteség}$$

$$\text{termék nettó tömege} = 300 - 54 = \mathbf{246 \text{ dkg pörkölt kávé tömege}}$$

egy másik lehetséges megoldás: a nyers kávé tömege – 100 %, ebből kivonom a veszteséget, ami 18 %, a maradék 100-18= 82%, a nyers kávé tömegének 82 %-a lesz a pörkölt kávé tömege. $\text{termék nettó tömege} = 300 * 82/100 = \mathbf{246 \text{ dkg a pörkölt kv tömege}}$

1. Ha egy szelet sertéskaraj sütési vesztesége 25 %, hány dkg húst kap a vendég, ha a nyers szelet hús 18 dkg-os?

2. Hány dkg a bruttó tömege egy szelet szűzpecsenyének, ha a sütési veszteség 18 % és a vendég asztalára 16 dkg-ot szolgálunk fel?

3. Egy bélszín szelet elkészítve 16 dkg. A sütési veszteség 12 %. Számítsa ki, mennyi húst kell vételezni 24 adag elkészítéséhez.